

OKÉNKO DO APATYKY

APATYKA SERVIS, S.R.O. K PÉROVNĚ 945/7, 102 00 PRAHA 10, TEL.: +420 296 808 300, WWW.APATYKASERVIS.CZ, OBCHOD@APATYKASERVIS.CZ

EXPIRACE nebo EXSPIRACE?

Podle pravidel českého jazyka jsou přípustné obě formy. Většinou ani nemusíme řešit, protože u potravin, doplňků stravy ale i ve farmácii se prosazuje český pojem „minimální trvanlivost“ či „minimální použitelnost“. Ale expirace se dá také přeložit jako „platnost“ – a tam je použití mnohem širší. Každoročně před nadcházejícími dovolenými zjišťujeme, že nám vypršela platnost cestovního pasu. Pokud vás policie na silnici nachytá s prošlou technickou kontrolou, tak vás před masťou pokutou nezachrání ani filozofická diskuse, zda vám technická kontrola expirovala či exspirovala ☹

V našem každodenním životě, soukromém i pracovním, existuje řada dokumentů, jejichž platnost je časově omezena. Nejsou to jen osobní doklady jako občanský nebo řidičský průkaz, ale třeba také nejrůznější technické revize. V těchto případech chápeme, že každý dokument časem zastará a je dobré mít povinnost ho obnovit. Revize plynového kotle stará dvacet let nezaručuje jeho dnešní bezpečnost. I fotografie na osobních dokladech časem zastará a neodpovídá naší vizáži. Kromě toho nové doklady obvykle obsahují nové sofistikovanější ochranné prvky, které ztěžují falšování ze strany stále zkušenějších padělatelů.

Existují samozřejmě dokumenty, které času nepodléhají. Například milostné dopisy ☺, rodný list nebo vysvědčení ze školy či jiné certifikáty o absolvování různých kurzů. Koneckonců i společnost Apatyka servis vystavovala svým zákazníkům certifikát o používání systému Mediox.

A tady možná vzniká problém v širokém používání slova „certifikát“. Podle definice je certifikát nějaký průkaz nebo dokument, který prokazuje určitou skutečnost. Není předem dáno, zda je časově omezen. To záleží na té certifikované skutečnosti. A pokud je tu nějaká platnost, je v zájmu držitele certifikátu, aby si termín hlídal a případně certifikát včas obnovil nebo pořídil nový.

S rozmachem informačních technologií se stále častěji objevují tak zvané digitální certifikáty, elektronické podpisy. Tyto certifikáty jsou časově omezeny z prostého důvodu. Použití šifrování rychle zastarává a riziko jeho prolomení je pak srovnatelné třeba s tím, když v internetovém bankovníctví

„Všiml jsem si, že lidé, kteří tvrdí, že vše je předurčeno a my na tom nic nemůžeme změnit, se rozhlíží před tím, než přejdou ulici.“

Stephen Hawking, britský teoretický fyzik

používáte jednoduché heslo a roky ho neměníte. ☹

Společnost Apatyka servis zajišťuje pro zaměstnance lékáren, které používají náš systém Mediox, vystavení a správu certifikátu vydané certifikační autoritou. Máme tak o těchto elektronických

„průkazech“ přehled a jejich držitele včas informujeme o nutnosti obnovy.

Ale pro fungování lékárny a práci lékárníka je dnes potřeba řada dalších certifikátů, které jsou plně v kompetenci majitele a pracovníků lékárny. My samozřejmě můžeme pomoci, ale nepřísluší nám například centrálně sledovat platnost různých přístupových údajů. Tady se musí každý angažovat za sebe stejně jako při sledování platnosti občanského průkazu. Jen s tím rozdílem, že s propadlou občankou můžete chodit třeba dva roky po světě. Pokud ale lékárně propadne certifikát k centrálnímu úložišti SÚKLu, druhý den už nevydá žádný elektronický recept. ☹

Není čas si udělat inventuru platnosti nejrůznějších certifikátů?

GDPR poněkolkáté

Už ani nelze spočítat, kolikrát jsme psali o GDPR. Jak už jsme psali v minulém *Okénku do Apatyky*, aktuálně ve spolupráci s advokátní kanceláří HAVLÍČEK & PARTNERS připravujeme pro všechny lékárny se smlouvu na podporu GDPR suplement zohledňující novou legislativu a změny uplynulého roku.

Roční výročí platnosti GDPR se stalo námětem řady hodnocení a příspěvků na různých konferencích i v internetové diskuzi. Odborníci hodnotí jeho dopad pozitivně, ale v praxi se stále setkávají s jeho pokřiveným výkladem. Na jedné straně se strhávají podepsané výkresy ze školních nástěnek, ale na druhé straně se množí případy, kdy GDPR se stává mocným zaklínadlem, když něco nejde, respektive když se nechce. A nejedná se jen o úřady a jejich povinnost sdělovat informace.

Povyk, který vznikl kolem GDPR, byl způsoben obavami z obřích pokut, jejichž výše byla dlouhou dobou to jediné, co jsme o GDPR věděli. Český Úřad pro ochranu osobních údajů udělil zatím pokuty nejčastěji v řádech desítek tisíc korun, ale zdůvodňuje to určitým mezidobím před přijetím našeho adaptačního zákona minulý měsíc. Podle sdělených plánů se chce ÚOOÚ v letošním roce zaměřit na zdravotnickou dokumentaci, cookies nebo mobilní aplikace.

Příprava IPLP

Jednodušeji a rychleji.

Už před časem vývojáři systému Mediox podle podnětů z lékáren zjednodušili v systému Mediox zpracování přípravy IPLP. Výhodou nového pojetí přípravy IPLP je méně obrazovek a přehlednější upořádání formulářů. Na první pohled je lepší orientace v jednotlivých položkách a automatické rozdělení druhů surovin, pomocných materiálů, obalů. Všechny suroviny se nyní zadávají v gramech a nemusíte už tedy dlouho přemýšlet, zda použít gramy či kilogramy. A to je jen pár nejmarkantnějších změn.

Lékárny, naše zákazníci, průběžně upozorňujeme na možnost si novou přípravu IPLP v konfiguraci systému Mediox nastavit. Ale zvyk je železná košile a proto po určitou dobu udržujeme aktuální obě rozhraní, starou i novou přípravu IPLP. Nové zpracování přípravy IPLP si může nastavit každý uživatel sám nebo o to požádat svého systémového poradce, který ochotně ukáže i praktické rozdíly.

Nový modul přípravy IPLP se zpřístupní pomocí parametru v konfiguraci *Příprava -> Nová příprava IPLP*. Nastavení nového modulu poznáte okamžitě podle toho, že se všude v systému změnil popis „Výroba“ na popis „Příprava“, například na dlaždicích, na přepínačích na expedici a podobně.

Nová příprava IPLP vychází samozřejmě z původních úvodních obrazovek. Například kniha receptur otevře stejně jako dříve formulář „L25 Výběr receptury“, kde můžeme založit novou recepturu, změnit stávající, nebo recepturu smazat. Ale pro založení nové receptury se otevře již nový formulář receptury:

Formulář má jen tři záložky – Informace, Složení a Texty. Oproti původnímu zpracování chybí záložka taxy laborum, která se nově zadává přímo na záložce Informace pomocí tří tlačítek na pravé straně formuláře. Ovládacích prvek se symbolem plus taxu přidá, se symbolem lupy upravuje stávající taxu a se symbolem minus taxu maže. Formulář pro přidání nebo změnu taxy zůstává a pracuje se s ním úplně stejně jako dosud.

*„Dříve než se zítřek stane
včerejškem, lidé často přehlédnou
šance, které jim nabízí dnešek.“*

čínské přísloví

Obdobně jako kniha receptur vypadá a funguje i kniha ředění ATB sirupů. Rovněž zde je nový formulář „Receptura ATB“, kde na záložce Informace vybíráte rovnou taxu laborum.

Nový formulář existuje i pro Individuální přípravu, kterou lze nyní realizovat dvěma způsoby. Rychlý způsob je možný okamžitým stiskem tlačítka „Připravit“. Po stisku tohoto tlačítka se všechny komponenty automaticky odepíší ze skladu, nabídne se tisk protokolu a dále je možno provést tisk etiket a tím je příprava dokončena.

Dalším možným způsobem je editace jednotlivých složek přípravy na záložce složení. Můžeme tak měnit například množství suroviny nebo definovat, ze které skladové karty se položka odepíše.

Nová příprava IPLP plně zohledňuje nařízení FMD (protipadělkovou směrnici), podle které musí proběhnout vyřazení v evidenci NOOL při prvním otevření balení. Při přípravě tedy položku zařazujeme pomocí 2D kódu. Pokud se snažíme provést přípravu bez načtení tohoto kódu u přípravků podléhajících FMD, otevře se upozornění na nutnost tak učinit:

Po následném načtení UI je přípravek odepsán ze skladu a přípravu je možno dokončit.

Podrobný popis nové přípravy IPLP v systému Mediox najdete [zde](#) nebo na našich webových stránkách v sekci [Aktuálně](#).

Jak bylo zmíněno výše, je tento modul k dispozici již nějaký čas. V tuto chvíli má většina našich lékáren novou přípravu IPLP nastavenou a ke své spokojenosti ji už několik měsíců používá. V průběhu první poloviny července proto vzdáleně zapneme tento modul všem zbývajícím uživatelům. K tomuto datu přestaneme podporovat starou verzi přípravy IPLP a všechny změny a novinky budeme implementovat výhradně do verze nové přípravy IPLP.

Buďte na tu to změnu připraveni!

VIZUALIZACE – realizace bez překvapení

Každý, kdo plánuje pro svoji lékárnu nový interiér, chce mít co nejhezčí výsledek.

Hledá inspiraci a říká si, že když přece ví, co se mu líbí, zvládne si navrhnout nábytek sám. Ne každému je však dána technická představivost a bez ní se těžko vysněné interiéry zhmotňují. **Neméně důležité je také souznění stylu nábytku s vybavovaným prostorem a jeho exteriérem.**

Co nám pomůže, takříkajíc, nešlápnout vedle?

3D vizualizace, díky níž získáme konkrétní představu o nově zařízeném prostoru ještě před tím, než se zrealizuje. Přesně vidíme technické řešení nejen celého interiéru, ale i detailů.

FOTO realizace: pharman.cz

VIZUALIZACE: pharman.cz

Ještě přínosnější je mít možnost **virtuálně** se navrhovaným prostorem **projít a prohlédnout si jej ze všech stran**. Pak budeme mít záruku, že se na nic nezapomnělo.

Spolupráce s firmou, která toto umí a navíc nabízí důležitou přidanou hodnotu v dokonalé znalosti lékárenského provozu, legislativy a category managementu, je velkým předpokladem k tomu, abychom k vysněnému cíli došli bez nemilých překvapení.

FOTO realizace: pharman.cz

PHARMACY MANAGEMENT

NÁVRHY

VIZUALIZACE

VLASTNÍ VÝROBA

www.pharman.cz

individuální CatMan

MALIČKOSTI, KTERÉ DĚLAJÍ VELKÉ VĚCI potřetí

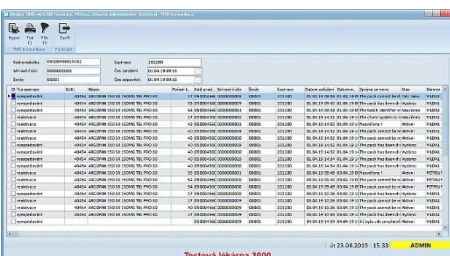
Tentokrát se naše upozornění týkají zpracování protipadělkové směrnice (FMD) v systému Mediox. Při hodnocení úspěšnosti této směrnice (FMD) uváděla Národní organizace pro ověřování pravosti léčiv (NOOL) jako jeden z častých důvodů nenalezení přípravku chybné načtení FMD kódu v lékárně, které nezohledňuje velká a malá písmena. V reakci na toto vyjádření provedli vývojáři Medioxu následující úpravu.

Pokud sejmeme 2D kód a současně je **zapnuta klávesa CapsLock**, zobrazí systém následující upozornění:

Klávesa CapsLock je automaticky vypnuta a je nutno načíst 2D kód znovu.

Tato úprava je dostupná v systému Mediox ve verzi 328. Ve stejné verzi najdete nový **formulář pro kontrolu FMD** komunikace. Formulář je k dispozici v menu *Údržba -> FMD komunikace* a lze v něm jednoduše a rychle najít, v jakém stavu jednotlivé položky jsou. Stejně jako u ostatních formulářů lze obsah exportovat do souboru formátu Excel nebo HTML. Případně také lze pro konkrétní přípravek údaje vytisknout.

Formulář obsahuje následující sloupce:

- Typ operace
- SÚKL – kód SÚKL přípravku
- Název – Název přípravku
- Pořadí karty
- Produktový kód
- Sériové číslo
- Šarže
- Exspirace
- Datum založení hlášení
- Datum odpovědi
- Zpráva serveru
- Stav FMD – Aktivní, Vydáno.
- Stanice – Název stanice
- Komunikace – kód případné chyby
- Komunikace Alert
- Název (typ) dokladu
- Číslo dokladu
- Uživatel
- Alert nečitelný kód – Ano / Ne
- Alert porušené ATD – Ano / Ne
- Alert ruční – Ano / Ne

Formulář je rovněž detailně popsán v [Novinky Mediox 3000 – verze 328](#).

PHISHING NENÍ RYBOLOV

Každý rok na jaře přinášíme varovné zprávy o šíření počítačových virů a útoků hackerů na informační systémy. Před třemi lety jsme zveřejnili malý slovníček „-ware“ a vysvětlili, co se skrývá pod pojmy jako adware, malware, ransomware, riskware, spyware atd.

Kybernetických útoků v posledních měsících dramaticky přibývá. Počítačoví piráti se přitom při svých nájezdech velmi často soustředí na firmy. Je to dáno i tím, že zabezpečení je v celé řadě podniků podceňováno. Často to kyberzločinci zkouší prostřednictvím tak zvaných phishingových e-mailů a následně čekají stejně jako rybáři, zda se někdo chytí.

Phishing (někdy převáděno do češtiny jako rhybaření z anglického fishing) je

podvodná technika používaná na internetu k získávání citlivých údajů (hesla, čísla kreditních karet a dalších) v elektronické komunikaci. Riziko roste úměrně tomu, jak se pro firemní komunikaci stále více používají soukromá zařízení zaměstnanců, která nesplňují bezpečnostní standardy platné ve společnosti.

MYSLÍME NA DĚTI

Červen je měsíc dětí. Začíná Mezinárodním dnem dětí a končí vysvědčením a velkými prázdninami.

Své závěrečné přehlídky a soutěže pořádají v červnu nejrozličnější kluby a oddíly vedené během celého školního roku obětavými dobrovolníky, kterým není jedno, čím se děti ve volném čase zbývají. Do těchto aktivit se zapojují rovněž někteří pracovníci společnosti

Apatyka servis.

Systémový poradce Vojtěch Matras je dlouholetým vedoucím oddílu mladých horolezců. Už více než sedm let pořádá každoročně pro děti od pěti do třinácti let soutěž v lezení. Vítězové mají radost z reklamních předmětů naší společnosti a všichni z toho, že to dokázali.

NEJLEPŠÍ PRACOVNÍCI MĚSÍCE

Nejlepším systémovým poradcem měsíce května 2019 se stal

Tomáš Jelen.

Gratulujeme!

S ÚSMĚVĚM JDE VŠECHNO LÍP!

Nejen práci živ je člověk, a tak už pět let přinášíme v našem *Okénku do Apatky* oddechovou křížovku. Děkujeme všem řešitelům, kteří nám pravidelně nebo jen příležitostně posílají její tajenku. A zvlášť děkujeme těm, kteří připišou i své vlastní postřehy, ať už k obsahu *Okénka do Apatky*, k práci společnosti Apatyka servis nebo k aktuální situaci v české farmácii. Věříme, že těch více než šedesát křížovek vám přineslo zábavu i poučení.

V květnovém čísle *Okénka do Apatky* jsme využili prvních narozenin platnosti GDPR a v naší křížovce jsme se zeptali: *Jak slavíte výročí směrnice o ochraně dat?*

Zřejmě zajímavý dotaz, protože řešitelů a správných odpovědí se tentokrát sešlo více než obvykle. V komentářích se většinou všichni respondenti shodovali, že není co slavit ☹️

Snad jen to, že v lékárně dosud nepřistála pokuta ☺️. Ale jak se říká – štěstí přeje připraveným. Kdo má zpracované všechny materiály podle naší smlouvy na podporu GDPR, ten se kontroly obávat nemusí.

Názor, že jedna legislativní změna v lékárně stíhá druhou, nejlépe vystihuje odpověď: „Čas opravdu strašně rychle letí, na oslavu není čas, dávno GDPR zapadlo na smetišti dějin dobře zastíněné kódy FMD.“ Pravdou je, že dodržování stále nových a nových nařízení a vyhlášek vytěžuje všechny pracovníky, a to nejen v lékárnách. Na druhou stranu ještě žádný kontrolní orgán neuznal množství práce s novou legislativou jako důvod pro nedodržování jiných platných předpisů ☹️

Musíme si zvyknout, že GDPR stejně jako FMD a další jsou součástí našeho každodenního života. Nejlepší řešení je včas a řádně implementovat, a pak už je to minimální starost. Kdo si dneska uvědomuje, kolik starostí přineslo například zavedení EET? Dnes se nad ním nikdo nepozastavuje. ■

POMŮCKY: TUT	UHLOVO- DÍK S OSMI ATOMY UHLÍKU	ČASOPIS PRO MLÁDEŽ	PRUŽNÁ HŮLKA K BITÍ	MOŽNÁ (KNIŽNĚ)	VZOREC OXIDU ZINEČNA- TĚHO	POSKYTO- VAT (ZISK)	ODPAD VODY	ZACHYCO- VAT KAMEROU	OSOBNÍ ZAJMENO		PSYCHO- FARMAKUM	KORÁLOVÝ OSTROV	PORODIT (KNIŽNĚ)	4. DÍL TAJENKY	ZAHÝBAT
PŘEDSTA- VIVOST										HLAVNÍ MĚSTO BOLÍVIE					
1. DÍL TAJENKY										OTISK CHODIDLA KOŽNÍ NÁDOR					
TÍM ZPŮSOBEM				PICHLAVÁ TRÁVA (NÁŘEČ.) NABÍDKA					CHEMICKÝ SLUČOVAT SIBIŘSKÝ VELETOK						
ZNAČKA KOSMETIKY					RAJSKÉ JABLÍČKO ČLEN ZLOMKU						VZTEKLÁ MLÁDE LESNÍ ŠELMY				
ČLOVĚK S VELKÝM NOSEM						DRÁHOKAM S ŘEZBOU SILNÝ PROVAZ						HŮL TVRDÁ DROGA			
	CENTRUM	NÁŘEK (KNIŽNĚ) 3. DÍL TAJENKY					OSMAN NAPLAVE- NINA						PŘED- LOŽKA ZÁHODNO		
ODRŮDA JABLEK								ROZRÝT PLUHEM SLOVENSKY „KUDY“							
INICIÁLY FOTBALIS- TY ŘEPKY			OBYVATEL MORAVY INIC. BO- ROVSKÉHO					TOUŽEBNÝ CÍL (KNIŽ.) KONF. POL. VĚZNŮ (ZK.)						NÁZEV NEZNAMÉ	TAROKOVÁ HLÁŠKA
JIHOEVRO- PAN				VÝROBCE KLOBOUKŮ 51 (ŘÍMSKY)						PŘEKÁŽET KŮŇ					
AJTA						2. DÍL TAJENKY									
SLABO- MYSLNÝ ČLOVĚK						SEMKNU- TOST									

Tajenku křížovky zašlete do **31. července 2019** na Okenko@apatykaservis.cz a uveďte své jméno a adresu lékárny nebo její Id u společnosti Phoenix LV. Prvních dvacet autorů správných odpovědí získá od společnosti Apatyka servis dárek.

Tajenka křížovky z minulého *Okénka do Apatky*: „JAK SLAVÍTE VÝROČÍ SMĚRNICE O OCHRANĚ DAT?“.

Všem úspěšným řešitelům gratulujeme!

„26“

Dvacet šest let není pro většinu z nás žádné kulaté nebo významné výročí. Snad jen pro „věčné“ studenty, kteří v tomto věku přestávají být nezaopatřenými dětmi a musí si samy platit zdravotní pojištění ☺

Před rokem jsme na tomto místě v *Okénku do Apatky* připomínali čtvrtstoletí od implementace první verze lékárenského systému Mediox. Tenkrát byl ještě vyvíjen a dodáván plzeňskou firmou InSpace. Od začátku na systému spolupracovalo čtyřicet lékárníků z různých typů lékáren od běžné rodinné přes lékárny poliklinik až po velké nemocniční lékárny.

MEDIOX Vzhledem k tomu, že při vývoji byl kladen maximální důraz na jednoduchost ovládání, provozní spolehlivost a současně komplexnost funkcí, které jsou v systému obsaženy, zaujal tento systém v krátké době jednu z nejvýznamnějších pozic na trhu lékárenských informačních systémů. Základním kritériem, na které při tvorbě systému Mediox klademe největší důraz, je úspora práce a času při expedici na tře. Jednoduchá a přitom rychlá manipulace s počítačem na expedici ušetří vydávajícímu lékárníkovi čas, který pak může věnovat pacientovi. V systému Mediox byly vždy využity nejnovější

technologické poznatky. Například jsme už tenkrát jako první využili pro ovládání systému dotykovou obrazovku a předběhli tak ostatní konkurenční systémy minimálně o několik let.

Uživatelský komfort pro pracovníky lékáren je jedním z hlavních kritérií, a při dalším vývoji systému jsme se jim vždy řídili.

Program skladové evidence Mediox byl jako první lékárenský systém implementován do prostředí Windows.

Tepře pět let po nás se objevují první konkurenční systémy programované v grafickém prostředí Windows. Za tento počín jsme získali v roce 2000 cenu Grand Prix na mezinárodním veletrhu Pragomedica v Praze jako nejlepší lékárenský program. Společnost Apatyka servis se tak zařadila po bok dalších držitelů tohoto ocenění, kterými jsou například výrobce zdravotnické techniky CHIRANA nebo dodavatel řídicí elektroniky pro polohovatelné resuscitační lůžko LINET.

Neusnuli jsme ale na vavřínech a náš systém jsme dále neustále vyvíjeli podle požadavků uživatelů v lékárnách. V systému Mediox je dnes soustředěno nepřehledné množství teoretických poznatků prověřených více než

čtvrtstoletím praktického používání. Vývoj takového systému ale nikdy nekončí. Stále se objevují nové a nové legislativní požadavky na další změny systému. Kromě toho se vyvíjí i technologie a společnost Apatyka servis si zakládá na tom, že je široce vnímána coby inovativní jednička, která vždy jako první využívá všechny nové možnosti vývojářských nástrojů.

K lepšímu odlišení jednotlivých verzí systému vzniklých v různé době a za použití různých nástrojů jsme přistoupili, jak je v softwarových společnostech zvykem, k jejich číslování. A tak se postupně objevil Mediox 2000, Mediox 2000^{Novum}, Mediox 3000 a koncem loňského roku Mediox 4000.

Označení poslední jmenované verze je čistě technickou záležitostí, kdy se nezměnilo ani uživatelské rozhraní ani funkčnost, ale pouze vývojářské nástroje. Více informací o této verzi jsme přinesli v prosincovém čísle *Okénka do Apatky*.

PŘIPRAVEN NA BUDOUCNOST

moderní lékárenský systém

od společnosti

APATYKA SERVIS

**Úspěšný
lékárenský
systém pro Vaši
lékárnu**

K Pérovně 945/7, 102 00 Praha 10
tel.: +420 296 808 300
www.apatykaservis.cz
obchod@apatykaservis.cz